

Alt i alt er det regeringens opfattelse, at der bør ske en forenkling og en liberalisering af importsystemet for bananer, og at importadgangen for bæredygtigt dyrkede bananer bør forbedres. Ændringer i bananordningen bør samtidig ligge inden for de handelspolitiske forpligtelser, som EU nu engang har påtaget sig.

Jeg kunne forestille mig, at disse ændringer mere konkret kunne udmøntes dels i indførelse af en særlig kvote for bæredygtigt dyrkede bananer eller på anden måde lettelse for disses adgang til EU, dels i en kraftig forøgelse af eksisterende kvoter. Herved reduceres værdien af importlicenserne og mellemhändlernes muligheder for urimelige avancer.

Disse bud er efter regeringens opfattelse en mere realistisk linje at følge, selv om man på ingen måde bør undervurdere de vanskeligheder, der er forbundet med først at få Kommissionen til at betrede den foreslåede vej og dernæst for at få et sådant forslag igennem Rådet.

Jacob Buksti (S):

Det er interessant, at der åbenbart ikke er noget, der som bananer kan bringe de politiske sind i kog, og som kan føre til store politiske armbevægelser og frembringe de mest særegne politiske alliancer. Men det er tilsyneladende også et område, hvor erkendelsen af de reelle forhold og den politiske problematik ikke blot her i landet er noget begrænset.

Af forslaget og de tidligere diskussioner om EU's bananregime her i salen og i Europaudvalget kan man således let få det indtryk, at EU's politik på dette område er noget helt specielt, og at det er EU's politik, der har ført til protektionisme og forvriddning af handelsmønsteret til ugunst både for forbrugerne og for de fattige bananproducerende landes befolkninger.

Men sådan er det jo ikke. Alternativet til EU's fælles politik var jo ikke den fri handel og det fri marked. Det var et opsplittet marked domineret af alle mulige nationale beskyttelsesforanstaltninger. EU's bananpolitik var således en direkte konsekvens af indførelsen af EU's indre marked, for det var jo netop for at få et fælles marked også for bananer, at den fælles politik blev etableret.

Dernæst var udformningen af den fælles politik en følge af Loméaftalen, hvorefter AVS-landenes bananeksport skulle respekteres, og for at sikre dette blev der indført et system af licenser, som imidlertid har vist sig at være yderst uheldigt i sin virkning især på grund af udbredt handel med licenserne.

Man kan derfor naturligvis altid diskutere indholdet af den fælles EU-politik. Det kan vi også på alle andre områder. Fra den danske regerings side har man da heller aldrig lagt skjul på, at Danmark inden for rammerne af den fælles politik hele tiden vil arbejde for, at den fælles politik bliver så liberal som muligt bl.a. i samarbejde med andre lande som f.eks. Tyskland.

Men samtidig er det klart, at en fuldstændig afvikling af EU's bananpolitik med bl.a. ophævelse af kvoterne for import af bananer vil være forbundet med store økonomiske vanskeligheder for de fattige AVS-lande, som er helt afhængige af bananeksporten. De vestindiske landes konkurrencebetingelser i forhold til primært de amerikansk dominerede multinationale bananselskaber, som opererer i de latinamerikanske lande – ofte på en miljømæssigt højst problematisk måde – er alt for dårlige. De vil simpelt hen blive udkonkurreret og altså opleve en økonomisk ruin. Det kan ikke være ukendt for forslagsstillerne, og man kan derfor undre sig over, hvad formålet med forslaget egentlig er.

Vi har naturligvis i Socialdemokratiet noteret os, at forslagsstillerne repræsenterer et flertal her i salen, men vi håber da fortsat, at nogle af partierne vil revidere deres holdning i lyset af de konsekvenser – miljømæssigt, økonomisk og socialt – en vedtagelse vil kunne få i de berørte lande.

Socialdemokratiet må afvise forslaget på grund af de uoverskuelige konsekvenser, det vil få primært for AVS-landene. Men vi vil samtidig, som det også er understreget af landbrugsministeren, arbejde for, at der kan ske en forenkling og liberalisering af importsystemet for bananer og for, at importadgangen for bæredygtigt dyrkede bananer forbedres, således som SF tidligere har foreslået.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige, at jeg havde egentlig håbet på en mere positiv modtagelse af det her forslag fra regeringens og Socialdemokratiets side. Jeg gik egentlig ud fra, at når det stod klart, at der er et flertal i Folketinget, som ønsker at få afskaffet dette licenssystem, som hr. Buksti selv erkender er et meget, meget uheldigt system – det sagde hr. Buksti selv for et øjeblik siden – så havde regeringen været indstillet på at gå dette folketingsflertal i møde og være med til at fremkomme med forslag til en fornuftig ordning. Det